

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการถ่ายทอดวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อเกิด แก่ เจ็บ ตาย ที่มีผลต่อการเกื้อกูลกันในชุมชน แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : วงศกร เพิ่มผล

ปีที่สำเร็จ : พ.ศ. 2558

แหล่งทุน : งบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปี 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาลักษณะการเกื้อกูลกันในชุมชนอีกทั้งศึกษารูปแบบการถ่ายทอดวัฒนธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการเกื้อกูลกันในชุมชน รูปแบบวิธีการวิจัย ได้แก่ วิธีแบบผสม (Mixed method Research) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้อาศัยในแขวงวัดกัลยาณ์ จำนวน 1,470 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้ จำนวน 320 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ชั้นที่ 1 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนวัดกัลยาณ์ ชุมชนวัดประยุรวงศาวาส ชุมชนโรงคราม ชุมชนกุฎีจีน ชุมชนบุปผาราม ชุมชนมัสยิดต้นสน ชั้นที่ 2 ผู้นับถือศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม มีมาตรวัด 5 ระดับ (Rating Scale) มีคุณภาพการวัดรวม (Alpha) = .948 และการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญพิจารณาจากการเป็นผู้นำศาสนาหรือผู้นำชุมชน และใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงสถิติ ได้แก่ สถิติพื้นฐาน สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) ทำทั้งแบบรวม (Total) และแบบเป็นขั้น (Stepwise) ผลการศึกษาที่สำคัญพบว่า

ประการที่ 1 ลักษณะการเกื้อกูลกันในชุมชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.65) จำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านการเสียสละ (ทาน) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.64) ด้านการสื่อสาร (ปิยะวาจา) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.63) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ (อัตถจริยา) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.66) ด้านการปฏิบัติตนต่อสังคม (สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.68)

ประการที่ 2 รูปแบบการถ่ายทอดวัฒนธรรมภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.66) ทั้งนี้รูปแบบการถ่ายทอด มี 6 ตัวบ่งชี้สำคัญ คือ 1) การเรียนรู้ 2) การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไปตามกาลเวลาในชุมชน 3) การสืบทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งในชุมชน 4) การสอนให้คนรุ่นหลังรู้ถึงระบบสัญลักษณ์ของชุมชน 5) พฤติกรรมการสังเกต 6) กระบวนการเรียนรู้ที่พ่อแม่อบรมสั่งสอนลูก ทั้ง 6 รูปแบบเป็นตัวทำนายพยากรณ์สำคัญของลักษณะการเกื้อกูลกันในชุมชน ค่าเบต้า (β) .232, .193, .134, .168, .179 และ .170 ตามลำดับ ค่าร้อยละการทำนาย = 57.3

ประการที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการเกื้อกูลกันในชุมชน พบว่า (1) ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันมีการเกื้อกูลกันในชุมชนแตกต่างกัน (2) ผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีการเกื้อกูลกันในชุมชนแตกต่างกัน (3) ผู้ที่นับถือศาสนาต่างกันมีการเกื้อกูลกันในชุมชนแตกต่างกัน และการได้รับการถ่ายทอดต่างก็มี ความเกื้อกูลกันในชุมชนแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การถ่ายทอดวัฒนธรรม, การเกื้อกูล, ชุมชน, จารีตประเพณี , ความเชื่อ

Subject : The Transfer Pattern of Culture, Customs, Belief of Birth, Old Age, Sickness and Death Effected the Mutual Support in the Community of Wat Kalaya District, Thonburi Amphur, Bangkok Metropolitan.
Researchers : Wongsakorn Poempol
Published : Year 2015
Source of Budget : Fiscal Budget of Dhonburi Rajabhat University, Year 2014

ABSTRACT

The research purposed to study the pattern of mutual support, the transfer pattern of culture and the relevant factors of the pattern of mutual support in community. The research method was mixed method research. The sampling group was the people living at Wat Kalaya District totaling 1,470 persons and 320 persons of the sampling groups were selected by table. The sampling method was Stratified Quota Random sampling which were 6 communities including Wat Kalaya Community, Wat Prayoonrawongsawat community, Rong Klam Community, Kuddee Chin Community, Bupparam Community and Tonson mosque and 3 religious (Buddhism, Christianity and Islam). The research tool was questionnaires separated into 5 rating scale with Alpha value equaled .948 and the qualitative research by the techniques of conversation focus groups emphasizing the leaders of religious and communities and the structural questionnaires for data collection. The data analysis applied the Content Analysis and the quantitative data analysis applied the statistical analysis i.e. Basic statistics, Multiple Regressions of both total and Stepwise type.

The research result found that

1. The first looks at each other in the community as a whole. At a high level (mean = 3.65) BY aspects sacrifice (review) at a high level (mean = 3.64) Communications (Piya verbal) at a high level (mean = 3.63) in practice. benefits (Guerin Jariyawiroj) at a high level (mean = 3.66) and social practice (the Manat eye) at a high level (mean = 3.68).
2. The transfer pattern of culture in overall was good level (average value = 3.66). It had 6 indicators: 1) Learning 2) Culture change by the time in community 3) Culture transfer from one generation to next generation in community 4) Instruction of symbolic system of community to the next generation 5) Observation behavior 6) Learning procedure of children from their parent's instruction. All were the important predicators of mutual support

pattern with (β) .232, .193, .134, .168, .179 and .170 respectively and percentage of predictors = 57.3.

3. The relevant factors of mutual support character in community found that 1) The persons who had different education would have the different mutual support in community. 2) The persons who had different occupations would have the different mutual supports in community. 3) The persons who had different religions would have different mutual support in community and 4) The persons who had different transfer would have different mutual support in community.

Key words: culture transfer, mutual support, community, custom, belief